



Križarji na pohodu.

III.

Druga križarska vojna (1147/8.).

Leta 1101 so se odpravile na Jutrovo tri armade, pol milijona mož. Tokrat so bili močno zastopani tudi Nemci. — Cilj je bil: se polastiti mesta Bagdad, ki je bilo središče azijskih turških mogočnjakov in s padcem te trdnjave bi naj bila zlomljena moč mahomedanizma. Lepoštevne vojske so propadle v puščavah, ker so jih uničevale kužne bolezni, pomanjkanje in sovražnikov meč. Ker so se svetodeželske države, ki so nastale po prvi križarski vojni, med seboj ravšale, se je polastil sultan Zenki v Mozulu leta 1148 Edesse ter ogrožal Jeruzalem. Papež Evgen III. in francoski kralj Ludvik VII. sta klicala na križarski pohod. S pridigami je podžigal bojovnike eden najboljših tedanjih pridigarjev sv. Bernhard, ki je romal peš iz dežele v deželo. Po dolgem oklevanju se je odločil za križarski pohod tudi nemški kralj Konrad III. — Nemška ter francoska armada sta se odpravili na pot pod vodstvom svojih kraljev po suhem preko Carigrada v Malo Azijo. Vojski sta bili malodane uničeni vsled neprestanih bojov. — Oba kralja sta dospela v Jeruzalem in se postavila na čelo armadam, ki so dosigle svete kraje po morju. Križarji so se nameravali polastiti mesta Damask. Načrt se je razbil na nezvestobi potomcev prvih križarjev, ki so bili podkupljeni od mohamedancev. Druga križarska vojna je končala brez uspeha.

Zaključek tretje križarske vojne (1189/92.).

Radi izjalovljenja družega križarskega pohoda je zapad nekako pozabil na vedno ogroženo sveto deželo. Egiptovski sultan Saladin se je polastil po zanj zmagoviti bitki ob Genezareškem jezeru kraljestva Jeruzalem leta 1187. Ta udarec in gorečnost papežev Gregorja VIII. in Klementa III. sta navdušila zapad za ponovno križarsko vojno. Nadškof Viljem iz Tyra, ki je opisal križarske pohode, je pridigoval križ in pridobil za oboroženi nastop francoskega in angleškega kralja, ki sta se podala v svete kraje na čelu armadam po morju. Celotni starostni Nemec Friderik Rdečehradec je peljal nemške vojske, 100.000 po številu v Palestino po suhem. Prehod skozi grško kraljestvo si je moral izvojevati. Premagal je sultana iz Ikonija, a je utonil v valovih reke Kalykadnus. En del nemške vojske se je vrnil v domovino, drugi pa je nadaljeval pod poveljstvom Friderikovega sina pohod pred turško trdnjavo Akkon, kjer sta že taborila angleški in francoski kralj. Pri obleganju Akkona so trpeli križarji neizmerno veliko radi kužnih bolezni, ki so posebno kosile Nemce. Trdnjava je padla leta 1191 ter postala odslej središče krščanske posesti in oporišče vseh podjetij zapada

proti Palestini. Angleški kralj je že med vožnjo v sveto deželo osvojil otok Ciper in ustanovil posebno krščansko kraljestvo. Pred trdnjavo Akkon so se sprle med seboj tamkaj zbrane tri narodnosti. Nemci ter Francozi so se vrnili v domovino. Angleški kralj je sklenil po brezuspešnem pohodu proti Jeruzalemu s sultanom Saladinom mir. Zaključek tretje križarske vojne je bil ta-le: Ustanovitev latinskega kraljestva na otoku Cipru. Mohamedanci so moral odstopiti zapadu palestinsko obal in dovoliti kristjanom, da smejo obiskovati sveti grob brez vsakih ovir. Povrh je še bilo sklenjeno premirje za tri



že zopet kri in smrt. Iz Gornje Radgone smo prejeli to-le žalostno poročilo. V vinotoču na Plitviškem vrhu je veseljačil na cvetno nedeljo zvečer med drugimi tudi dosluženi vojak Simon Tropenauer iz Lešanc s svojo izvoljenko. Zašel je med vesele pivce tudi 19 letni posestniški sin Oton Žižek iz Ščavnice. Zašel se je prepil radi deklin, ki je sedela v družbi Tropenauerja. Že v prostorih vinotoča bi bilo prišlo med omenjenima fantoma do dejanskega obračuna, da tega niso preprečili ostali gostje, ki so porinili Žižeka skozi vrata. Na sveži zrak postavljeni dečko se je razljutil in sklenil ponočni obračun s tekmeccom na povratku domov. Ko sta se pozno v noč sestala na cesti Žižek in Tropenauer, je prišlo takoj do prepira. Tropenauer je zagrabil poleno in udaril z njim Žižeka po tilniku s tako silo, da mu je prebil lobanjo in se je zgrudil pri prči mrtev. Ubijalec je koj uvidel, da njegovi udarci niso bili šala. Odrznel je po škaf vode, ga zlij po tleh ležečemu, a brez uspeha, ker je bil Žižek že izdahnul. Tropenauer se je javil sam orožnikom, ki so ga pripeljali v zapor mariborskega okrožnega sodišča, kjer bo dajal odgovor za v pijanosti prelito človeško kri.

Razmesarjenega so našli. Na cvetno nedeljo zvečer se je vračal proti domu Mlakar iz Sp. Laž pri Poljčanah. Ne daleč od železniškega prelaza v Lušček vasi je zagledal na tiru mrtvo moško truplo z grozno razmesarjenim obrazom. Obvestil je o krvavi najdbi službojučega železničarja, ta je poklical komisijo, ki je ugotovila, da gre za 24 letnega Jerneja Kostelak, ki je bil uslužben pri trgovcu Šumru v Poljčanah. Na cvetno nedeljo je bil priden fant v vinotoču na koncu Stare vasi v veseli družbi, iz katere se je vračal proti večeru domov. Nesrečnež se je najbrž radi vinjenosti spodtaknil pri prehodu preko železniškega tira, vsled padca obležal v nezavesti in mimovozeči vlak mu je čisto razmesaril glavo.

Strašen opomin. Pred kratkem so dovolili v Carigradu vpogled v harem (stanovanje sultanovih žen) od Kemal paše pregnanega sultana. Radovedne obiskovalce zanima najbolj koža, katero so potegnili z glave svoječasnega

leta. Ravno kar našete uspehe je priboril krščanstvu angleški kralj.

*

Smrt škofa. Dne 17. aprila je umrl v Senju škof senjsko-modruške škofije dr. Josip Marušič. Pokopan je bil na velikonočni pondeljek. Rajni škof je bil rojen 1869 v Hrvaškem Primorju kot sin priprostih staršev. Svojo škofijo je vodil na občo zadovoljnost duhovščine ter vernikov 15 let.

Proglasitev svetnikom. Dne 23. apr. tega leta sta bila v Rimu proglašena svetnikom blaženi Tomas A. Corte in Katarina Tomas.

sultanovega strežaja in jo obesili pred vhod v harem kot svarilen opomin vsem rodovednežem. Ta strežaj je živel na dvoru pod sultanom Ahmedom II. koncem 7. stoletja. Ni mogel premagati radovednosti in ga je doletela grozna kazen. Da bi videl lepe sultanove žene v haremu, se je strežaj skrill v nezastraženem trenutku pri vhodu v harem. So ga pa le izsledili in takoj obglavili. Iz odsekane glave so potegnili kožo in jo obesili nad vhod.

Najdražji poljub. Najdražji poljub, ki ga pozna svetovna zgodovina, se je doigral v Londonu v takozvanem »Albert Hall« leta 1917. Vršila se je tamkaj dobrodelna prireditel v prilog ranjencem. Da bi prišli vojni invalidi hitro ter po ceni do večje svote, so naprosili lepo gledališko igralko Maud Lowe, da da svoj poljub na borzo. Igralka je privolila in določila, kdor plača gotovo svoto, ta jo sme poljubiti javno na cesti vpricho zbranih množic, kdor plača dvojno od zgorajne svote, taistega bo poljubila lepotica sama. — Prvi pogoj je kupil neki bankir za 11 tisoč angleških funtov. Dvojno svoto od tega je ponudil vojvoda iz Saut Albana. V dvorani je zavladala tišina. Vojvoda je storil nekaj, česar ni pričakoval nikdo. Kot čednosten zakonski mož se je odrekel poljubu, dvignil svojega devetletnega sinka in mu velel, naj poljubi igralko.

Pogreb ciganskega kneza. Pred nekaj dnevi se je vršil v Witten pogreb cigana Tričlerja, ki je bil ciganski knez zapadne Nemčije. Knezovo truplo je bilo na prostem na mrtvaškem odru cele tri dni in tisoči ter tisoči so prišli gledat umrlega cigana. Sorodniki pokojnega so postavili pred mrtvaški oder nabiralnik in vsak je moral spustiti vanj nekaj okroglega. V pogrebem sprevodu so našli 12 tisoč oseb.

Pred nekaj leti in danes. Raziskovalec južnega tečaja ameriški admiral Byrd je že na povratku iz Nove Zelandije v Newyork. Ob tej priliki beležijo znanstveniki naslednjo razliko: Byrd je pričel na aeroplanu iz Kitovega zaliva polet proti južnemu tečaju z dvema tovarišema 29. novembra 1929. Preltel je srečno 1606 angleških milj (milja 1.609 km) v 19 in pol urah. Pred 18 leti je rabil za isto pot na pasjih saneh norveški raziskovalec pri rešitvi Noblove ekspedicije smrtno ponesrečen Amundsen 97 dni. Angleški raziskovalec kapitan Scott je prehodil 120 milj

daljšo pot nego Amundsen v 139 dneh. Bil je na povratku z južnega tečaja po 139 dnevni poti oddaljen od svojega oporišča 150 milj. Obtičal je vsled pomanjkanja za vedno v sneženem meteu z dvema spremljevalcema dr. Wilsonom in lajtnantom Bowersom le 11 milj od že poprej pripravljenega skladišča z živili. Scott je zmrznil, Byrd je imel na poletu po pokrajinah južnega tečaja tako toplo vreme, da je moral v aeroplanu sleči on in tovariša rokavice, ki so sicer neobhodno potrebne letalcem.

Grozna lakota na Kitajskem. Z lakoto na Kitajskem smo se že večkrat bavili v našem listu. Po najnovejših poročilih je ugotovljeno, da mori ter kosi lakota, ki v zgodovini nima primere, najbolj v severnih kitajskih pokrajinah: Ho-Nan ter Šensi, kjer je umrlo grozne smrti 2 milijona oseb. Radi pomanjkanja dežja je bila že par let vsa žetev skoro uničena. Kar ni pobrala suša, to so požrli oblaki kobilic. Komisar takozvane »Chine International Famine Relief Commission« javlja kot očividec, da so ljudje v zgoraj omenjenih pokrajinah poklali ter pojedli radi pomanjkanja kruha vse domače živali. Vozove so pokurili in na obsegu desetih vasi je naletel samo na eno sobo, ki je imela streho. Ljudje, ki so še pri življenju, niso videli skozi mesece kruha in povrh še trpijo kot izstradanci radi mraza. Državne prehranjevalnice nikakor ne zadostujejo, ker je prevoz hrane združen z nepremostljivimi težkočami. Ljudje sami ne morejo po živila, ker nimajo uprežne živine in ne vozil. Vsemu opisanemu gorju se je pridružila še neprestana meščanska vojska, ki mori ter pleni, kar sta pustila lakota in mraz. Komisar zagotavlja z vso resnostjo kulturno javnost celega sveta, ako ne bo prišla za izstradane kitajske pokrajine izdatna pomoč v prehrani, bo pomrlo vse, kar je še živega.

Kobilice v Egiptu. Vsakemu kristjanu je znano iz svetega pisma deset nadlog, s katerimi je udaril Bog Egipt, ker farao ni hotel izpustiti izraelskega ljudstva. Od staroegipčanskih nadlog pozna Egipt le še osmo in ta so kobilice. Te dni so prišla poročila iz Egipta o opustošenju po kobilicah. Proti raznim kužnim boleznim in vremenjskim nevarnostim uporablja človek z uspehom razna sredstva moderne vede, a napram kobilicam je še danes prav tako brez pomoči, kakor pred tisočletji stari Egipčani. Opustošujoča prodiranja kobilic po deželah ob Sredozemskem morju nastopajo v gotovih presledkih in povzročajo z uničevanjem rastlinstva lakoto. Na ta način je pomrlo leta 1866 v Alžiriji 20 tisoč ljudi. Tudi v Ameriki poznajo kobilicne roje, ki pokrijejo na stotine kvadratnih kilometrov rodne površine in po 1500 do 2000 km na dolgo. Preplezajo vsako zapreko, preplavajo kljub neizmernim izgubam reke in ako se dvignejo v zrak, zatemnijo oblaki iz kobilic sočno svetlobo. Kaj pač povzroča te neizmerne pohode kobilic in kako bi se bilo mogoče zavarovati napram tej grozni nad-

logi? Na ti dve vprašanji je dal pred dobrim mesecem odgovor profesor Bodenheimer in njegovi sodelavci v Jeruzalemu, ki so opazovali upostojenja po kobilicah v Palestini ter Prekojordaniji. Kobilice se naglo množijo. Najbolj ugoden razvoj jajčec je pri 30 stopinjah C, ako je zrak bolj vlažen. Kobilice samice ležejo jajčeca istočasno in iz teh prilezejo po 8 do 14 dneh ličinke, ki se uvrstijo črez 8 dni med starejše živali. Povod za premikanje je iskanje hrane. Značilno za kobilice je to, da se vedno držijo skupaj pri žetju in premikanju. Selitev ali premikanje iz kraja v kraj se dogaja po dnevu in najrajši, ako je toplote 30 do 36 stopinj Celzija. Živijo le eno leto, na koncu potovanja poginejo roji. Nikjer se ne razvije iz kobilic več nego en rod, ali pa izginejo roji brez sledi v puščavi. Pokončevanje kobilic je združeno z velikanskim trudom ter stroški.

Maščevanje večkratnega milijonarja. Večkratnega milijonarja Arturja Cutten v Čikagi v Združenih državah so napadli pred osmimi leti roparji ter ga pošteno oskubili. Lotilo se je devet tolovajev njegove hiše, katero so izropali, milijonarja samega so zaprli v klet, kjer bi se bil skoraj zadušil. Cutten je tedaj prisegel, da bo uporablil življenje in premoženje v to, da bo izsledil lopove in jih predal roki pravice. Milijonar je razposlal tajne policiste po celem svetu in je potrošil precej denarja, preden je spravil pod kjuč osem banditov in je na prostem le še brat tolovajskega poglavarja.

Letala — najhitrejša pomoč pri kužnih boleznih. Radi uspehov, katere so dosegli zdravniki pri izvrševanju svojega poklica s pomočjo aeroplanov, je izdala angleška vlada povelje: izdelati gotovo število zdravniških letal, ki bodo začela poslovati v posameh pokrajinah angleškega svetovnega kraljestva. Novi angleški aeroplani bodo tako veliki, da bo v njih prostor za nosala, kabina za enega zdravnika in dve strežnici. Povod za graditev zdravniških letal so izkušnje Francozov l. 1927 v vzhodni Indiji. V zimskem času leta 1927 je izbruhnila v Siamu v oddaljeni pokrajini Ubol kužna bolezen, ki je je grozila na vse strani s smrtjo. V očigled nevarnosti je brzojavil guverner v Bangkok. Koj na ta klic je pripravil zdravstveni urad šest letal, v katerih so bili zdravniki ter strežniki in seveda tudi vsa potrebna zdravila. Aeroplani so bili v par urah na mestu bolezni in jo zajezili. Siamski kralj je bil za to naglo pomoč tako navdušen, da je napravil posebno zbirko za zdravniška letala. V Združenih državah je v krajih krog peterih jezer vse polno zdravnikov, ki vršijo svojo prakso v aeroplanih. Isto je tudi v Kanadi. V francoskih kolonijah je obstajala organizacija zdravniških letal mnogo prej nego v Siamu. Leta 1928 so pripeljala francoska letala iz krajev krog afriškega mesta Alžir in iz Maroka 239 bolnikov in jih oddala v bolnice.

Kako je mogoča pomilostitev na polovico, ako je hudodelec obsojen na dosmrtno ječo? Mohamedanci obhajajo

prav slovesno dan, ko bi naj bil vzel Bog Mohameda v nebo. Prazniku pravi miradž. Ob tej priliki je navada, da izdajo arabski vladarji — kalifi — obširno pomilostitev. Necega leta so obhajali v Arabiji predvečer praznika Mohamedovega vnebovetja na dvoru mogočnega kalifa. Kalif je poklical k sebi dvorjane, paše, vezirje, vojskovodje, zdravnike ter sodnike. Slovesno jim je oznanil, da je pomilostil na polovico kazni vse obsojence. Moral je na dvor poveljnik ječarjev, da je čital vpričo zbranih dostojanstvenikov imena vseh pomilostjenih in tudi zločin, radi katerega jim je bila znižana kazn. Naenkrat prestane ječar s čitanjem pri imenu Munasir. Ker so silili vsi vanj, naj nadaljuje, jim je zaupal, da je obsojen omenjeni na dosmrtno ječo, ker je do smrti izstradal eno svojih žen. Rodilo se je zagonetno vprašanje: Kako pomilostiti tega hudodelca na polovico prisojene mu kazni? Vstal je mogočni kalif in pozval navzoče, naj pove vsak svoje mnenje, da obsojenec ne bo trpel krivice. Veliki vezir ni znal odgovora na stavljeno vprašanje. Glavni zdravnik je bil resnega mnenja, da nikdo ne zna, kako dolgo še bo živel kaznjenec. Poveljnik kalifovih evnuhov je svetoval, naj zastrupijo zločinca. Vojskovodja se je skliceval na kalifovega sodnika (kadija), ki je najmodrejši, on naj pove, kako bi bila mogoča v tem slučaju zagonetna pomilostitev. Pozvani kadi je izrekel to-le salamonsko razsodbo: Na dosmrtno ječo obsojenega je mogoče pomilostiti na polovico tako-le: En dan ga pusti kalif na svobodo, drugi dan ga zopet zapri. Kadi je svetoval najmodrejše, ker le na ta način je bil mogoč povsem pravičen popust kazni na polovico.

Ruski sovjeti so upeljali prisilno delo. Ruski sovjeti razglashajo, da hočejo pospešiti izvoz lesa in radi tega je uvedeno po šumah prisilno delo. Delavstvo, ki je bilo poslano v državne gozdove, dezertira od dela in radi tega ga je treba prisiliti k delu. Po poročilih ruskega lista »Izvestija« je pobegnilo zadnje dni od podiranja ter spravljanja lesa 30 tisoč delavcev.

Živ pokopan. V mestu Tampico v Mehiki so pri prekopavanju groba milijonarja Angela Trapaga, da ga preneso v družinsko grobnico, našli, da je ležal v krsti obrnjen z obrazom na dno. Zdravniki in drugi, ki so si ga ogledali, izjavljajo, da je moral biti le navidezno mrtev in kot tak še viž pokopan.

Prepir za otok v Lednem morju. V severnem Lednem morju leži majhen neobljuden otok Jan Mayen, katerega si lasti star mornar. Pravkar se vrši v mestu Oslo sodno postopanje, v katerem toži pomorščak norveško vlado. Tožitelj je dokazal z dokumenti, da je zasedel otok pred leti. Leta 1917 je hotel zapuščen otok prodati nemškemu veleindustrijalcu Stinnesu za 1 milijon kron. V zadevo se je tedaj umešala norveška vlada, moral je oddati otok za 10 tisoč kron. Prvotni lastnik otoka hoče potom sodnije dokazati lastninsko pravico.

Grozodejstva boljševiških komisarjev.

V Rusiji so se od tistega časa, ko so prišli boljševiki do oblasti, v manj obljudenih krajih vedno vršile praske med manjšimi oddelki rdeče vojske in med nasprotniki, kateri so se tudi združevali v posebne čete. Tem četam so dali razna imena kot »Tovariši Zelenega duba« ali »Bojna družina bratstva ruske pravde«. Te čete so imele konje, da so lahko nenadoma nastopale. Skrivale so se po lesovih, pozimi so pa posamezniki odšli na svoje domove. Razni boljševiški komisarji so z manjšimi oddelki vojakov hodili po vaseh, ubijali so nasprotnike boljševiškega režima, ropali njihovo imetje ter uganjali nezasišana grozodejstva. »Tovariši Zelenega duba« so ob takih prilikah boljševike večkrat napadli, jih ujeli ter jih postrelili ali pobesili. Pravico so imeli na svoji strani. Ker so prebivalce večkrat obvarovali boljševiškega nasilja, zato jih je ljudstvo zalagalo s hrano in jih je vsestransko podpiralo. Kaj so uganjali z ljudstvom boljševiški komisarji in njihove čete, nam pripoveduje vojak Petrov, ki je bil dalje časa prisiljen služiti v boljševiškem oddelku, a v srcu ni bil z njimi, marveč je bil skrit pristaš »Tovarišev Zelenega duba«. Četa teh podlih hudodelcev, pri kateri je moral služiti omenjeni vojak, je ravno pobijala ljudi v neki kmečki hiši, ko so jo presenetili »Tovariši Zelenega duba« ter so vse te divjake obesili. O njihovih strašnih dejanjih poroča vojak Petrov tako-le:

»Ne bom našteval vseh hudodelstev, ki so jih ti ljudje storili. Toliko jih je, da jih ni mogoče prešteti. Povem samo

to, da ni takih zverstev, katerih bi ti hudiči ne bili delali. Videl sem, kako so ti ljudje pošiljevali mladoletne deklice, da niti ne govorim o doraslih dekletih in zakonskih ženah... Potem, ko so jih oskrunili, so nesrečnice do gola slekli, ter jim s sabljami odrezali prsa. Naš komisar Mohard je zverski ubil nekega duhovnika. In glejte, kaj je storil komandir voda, Kurc (najbrže oba Juda), z njegovo hčerko, petnajstletno gimnazistko. Najprej jo je posilil, potem jo je zvezal, vzel je križ ubitega očeta in ga pritrdil k njenemu telesu, a vsa ostala kompanija je morala na njegovo povelje zasmehovaje poljubovati križ.«

Peter je za trenutek obstal, ker mu je bilo težko, potem je nadaljeval:

»Opisati vseh zverstev teh podležev ne morem. Poslednje njihovo delo je bilo umor tukajšnjih gospodarjev. Očeta so umorili s sabljami na dvorišču, sina so ubili tukaj v hiši, sinovo ženo in mater so zadušili na vrtu, a sedemnajstletno hčerko so vsi po vrsti posilili, kdor je le hotel. Ko so slišali krik najmlajšega dečka, so mene poslali, da bi ga ubil. Deček je bežal v les in jaz sem bežal za njim. A ko sem prišel v les, sem dvakrat ustrelil v zrak, potem sem se prekrižal in pomolil Boga, da bi se deček rešil, ter sem se vrnil nazaj rekoč, da je vse končano.«

To naj služi za vzgled, kaj so delali in najbrže še delajo razni komisarji v Rusiji. Ubogi ruski narod! O takih dejanjih redko poroča svetovna zgodovina. Kaj takega more storiti le človek brez vere, brez morale, brez srca in brez vesti. In taki so komunisti, zato so tudi vsa njihova dejanja temu primerna.

A. K.

Leto 0 je izpadlo.

Na Italjanskem bodo letos slavili z velikimi slovesnostmi 2000 letnico, odkar je bil rojen veliki in celemu kulturnemu svetu dobro znani rimski pesnik Virgilij. Znameniti mož se je rodil leta 70 pred Kristusom in mi štejemo letos 1930 po Kristusu. Račun z 2000 letnico je ta-le: — 70 + 1930 = 2000. Virgilijev pomenljivi jubilej pa v resnici ne pade na letošnje leto, ampak na 1931, ker 70 + 1930 = 2000, nikakor ni pravilno. To napako so pri tokratnem slavlju dobro uvideli italjanski računarji, a so k pogreški molčali, dokler ni opozoril na pogreško I. K. Fotheringham. Z ravnomar omenjeno nepravilnostjo je tako-le: Pri prestopu iz predkrščanskega štetja let v krščansko manjka leto 0. Na leto 1. pred Kristusom sledi kar leto 1. po Kristusu. To je računsko napaka, ki je prastara in jo je zagrešil menih Dionizij, ki je začel prvi z danes navadnim štetjem po Kristusu v 6. stoletju. Pogreško so že skušali večkrat izbrisati, a ne gre, ker je ukoreninjena napačna navada močnejša od pravilnosti. Znanstveniki priznavajo, da je bilo Virgilijevo rojstno leto 70 pred Kristusom prav za prav leta 69, a ne uporekajo, ker navadni svet je uverjen, da je 2000 letnica pravilna.

Stari Rimljani so šteli leta od ustanovitve Rima. Po starem rimskem štetju se je rodil Virgilij leta 684, danes imamo 1930 in po tem računu bi pisali od ustanovitve Rima 2683, torej bi tudi za ta slučaj padla proslava na prihodnje leto 1931. Račun z zadnjo primero z rimskim štetjem je ta:

$$2683 - 684 = 1999 \text{ in ne } 2000.$$

*

Krokodilska farma.

Na polutoku ameriških Združenih držav Florida je posebna velika farma (ograjen prostor), kjer gojijo krokodile, katerim pravijo v Ameriki aligatorji. Farma leži v bližini mesta Jacksonville in je v pravi domovini aligatorjev.

Pred leti je bil lov na ameriške krokodile nekaj posebno opasnega. V poletnih mesecih je po rekah v Združenih državah bolj malo vode in so bili tolumni natrpano polni aligatorske golazni. Gorje onim, ki so bili v čolnu, ako se je ta prekucnil v reko, kjer je mrgolelo krokodilov! Danes so krokodili v ameriških vodah potom poklicnega ter športnega lova že precej zdesetkovani in ni lov na to golazen nič kaj posebno nevaren.

Ker skuša danes Amerikanec iz vsake stvari izbiti dobiček, se je lotil tudi reje ter prodaje krokodilov. V okolici zgoraj omenjenega mesta je na celim svetu največja farma za aligatorje in last večkratnega milijonarja Campbell.

Kakor hitro so odkrili lovci v reki ležišče krokodilov, se podajo v čolnih nad nje. Vsak drži v rokah tri metre dolg lesen drog, ki je opremljen na koncu z ostrino, ki ima nazaj zavihan uhlji. Z drogi dregajo v rečne podvodne luknje, kamor se tiščijo aligatorji. Golazen se razjezi radi sunkov, pogra-

Najlepše darilo za birmance je lep molitvenik!

Velika izbira molitvenikov v
Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta 5

Aleksandrova cesta 6

Naslov molitvenika

Rdeča obreza

Zlata obreza

DINARJEV

Ključek nebeški	15	20
Moj tovariš	16	20
Češčena Marija	14	16, 17, 18, 41, 45
Rajski glasovi	—	23, 24, 25, 26, 39, 53, 58
Kvišku srca	—	16, 17, 18, 23, 40, 42
Slava Bogu	7	14
Za Jezusom	13	26
Pri Jezusu	9	30, 42
Oče naš	—	26
Kam greš	8.50	24, 34
Sv. Pomlad	7.50	11, 14, 20, 28
Angelček	6	10, 12, 16, 19, 26, 30
Življenje mojega življenja	11	16, 20, 28, 35
Marija Pomočnica	11	14, 20
Reši svojo dušo	11	14, 20
Družbenik Marijin	16	22, 44
Besede življenja	22	30
Sv. Anton Padovanski	24	23, 48

